

Riktlinjer för en familjecentrerad församling

EV.LUTH. KYRKAN I FINLAND[†]

© KYRKOSTYRELSEN

ARBETSGRUPP

KAISA AITLAHTI

PAULA ENCKELL

JOHANNA HEIKKINEN

JUKKA JOENSUU

IRENE NUMMELA

MIKKO MÄKELÄ

TERHI PAANANEN

SARI-ANNIKA PETTINEN

HANNE-MAARIA RENTOLA

TIRO ROHKIMAINEN

MIRVA SANDEN

JAN-ERIK STRÖMBERG

MINNA TUOMINEN

MINNA VALTONEN

JAANI VILKKILÄ

ISBN 978-951-789-656-6 (hft.)

ISBN 978-951-789-657-3 (PDF, tillgänglig)

En familjecentrerad församling

Familjen som resurs

Gud har skapat människan till att leva i relation och i kontakt med andra. Kyrkans uppfattning om familjen är bred. Varje människa avgör själv, vilka som hör till hennes familj. I familjen står alla i ett unikt förhållande till varandra. Kontakten till de andra ger glädje och kraft. I församlingen uppfattar vi familjen som en resurs och lever med familjerna i olika livssituationer. I något skede kan familjen behöva hjälp i anslutning till sin livssituation och i ett annat skede kan samma familj vara den som hjälper andra. Tron och förtröstan på Gud bär oss i vardagen.

I en familjecentrerad församling

- planerar, genomför och utvärderar vi församlingens verksamhet tillsammans med familjerna
- litar vi på familjens egen sakkunskap och på att familjerna har mycket att ge varandra
- är vi intresserade av alla familjemedlemmars åsikter, tankar och erfarenheter
- hjälper vi familjen att dra nytta av sina egna resurser
- tänker vi att barnen är församlingens skatt
- stöder vi parförhållandet och föräldraskapet
- arbetar vi barnorienterat och beaktar barnets och den ungas erfarenhet och åsikt
- uppmuntrar vi familjerna att hitta kontakten till Gud i vardagen
- ber vi med och för familjerna
- tror vi att varje människa är värdefull, skapad av Gud och återlöst av Kristus

Närvarande växelvekan

I en familjecentrerad församling stöder vi människan i hennes relation till sig själv, till andra, till skapelsen och till Gud. En relation kan bjuda på utmaningar eller glädje, eller båda samtidigt. Människans grundbehov är att bli sedd, accepterad och älskad precis som hon är. I församlingen bemöter vi varje människa med respekt och acceptans i enlighet med den kristna människosynen.

I en familjecentrerad församling

- är vi intresserade av att höra och förstå familjernas perspektiv och tankar
- är vi medvetna om att varje möte ger möjlighet till nya lärdomar, insikter och perspektiv
- agerar vi öppet och använder medvetet ett språk fritt från antaganden
- bemöter, lyssnar och diskuterar vi med hjälp av respektfull dialog
- gläder vi oss tillsammans med familjerna
- tar vi modigt upp alla slags vardagliga bekymmer samt oro för barnens, de ungas eller de vuxnas välbefinnande eller oro för parförhållandet
- stärker vi de anställdas och volontärernas interaktionsfärdigheter och dialogkompetens samt förmågan att arbeta med människor från olika kulturer
- skapar vi ett tryggt rum där familjerna kan träffas
- fungerar vi som familjernas andliga medvandrare

Kunskap om omvärlden

Alla familjer är unika och lever i olika omvärldar. Till omvärlden räknas till exempel boende, sociala relationer, kultur- och hobbymöjligheter, olika slags bestämmelser, naturmiljön samt hur religion och övertygelse syns i vardagen. Församlingen är en gemenskap där familjerna träffar varandra. Inom samma församling kan det finnas väldigt olika omvärldar, som påverkar familjernas liv. Det är bra om de församlingsanställda har förståelse för olika slags omvärldar.

I en familjecentrerad församling

- uppskattar vi familjernas sakkunskap och ger dem möjlighet att påverka
- uppmuntrar vi familjerna att vara aktiva och påverka
- lyssnar vi till och frågar efter familjernas behov och önskemål
- erkänner vi familjernas mångfald och olika kulturella bakgrunder och tar hänsyn till dem
- erkänner vi att många familjer har splittrats på flera orter eller flera länder på grund av arbete, studier eller invandring och beaktar detta i vår verksamhet
- känner vi till och vet vilka slags familjer det bor i vårt område
- vet vi vilka gemenskaper i sociala medier familjerna i vårt område föredrar
- följer vi förändringarna i omvärlden tillsammans med andra aktörer i området och beaktar deras inverkan på livet hos familjerna i området och på församlingen
- stärker vi familjemedlemmarnas rätt att leva ut sin tro

Multiprofessionellt samarbete

Församlingen är en familjeliknande gemenskap, där varje medlem bidrar med något. Samtidigt finns det i församlingarna anställda som utbildats speciellt för att bemöta och hjälpa familjer. Förebyggande familjeverksamhet hör till alla kyrkligt anställda. Anställda med bred utbildning i familjearbete är bland annat diakonerna, ungdomsarbetsledarna och barnledarna. Kyrkans familjerådgivning erbjuder professionell samtalshjälp. Det multiprofessionella samarbetet byggs både mellan de församlingsanställda och inom ortens professionella nätverk för familjearbete. Familjerna besitter många slags kompetenser och sakkunskap och de kan bjudas in i samarbetet.

I en familjecentrerad församling

- möjliggör vi möten och kamratverksamhet mellan familjer
- uppmuntrar vi till aktivitet och frivilligverksamhet
- bygger vi fungerande nätverk mellan församlingen, kommunen och organisationer
- utvecklar och stärker vi sakkunskapen om familjer
- bygger och stärker vi nätverk i respektfullt samarbete med andra aktörer
- samlar vi respons från familjerna och nätverken och använder den i utvecklingen av arbetet
- agerar vi frimodigt som kristna samarbetspartner

Till vem riktar sig riktlinjerna?

Dessa riktlinjer är en uppdatering av riktlinjerna *Familjearbete – min sak?* från 2009, och är avsedda för alla kyrkligt anställda och volontärer som stöd i allmänna frågor och speciella behov inom familjearbetet. De utmanar till eftertanke och planering kring hur familjefokuseringen kunde stärkas ytterligare inom församlingarna: På vilket sätt deltar familjerna i planeringen och genomförandet av familjeverksamheten och hur bemöter man familjer i församlingen? Det har alltid funnits mångfald bland familjerna. Under de senaste åren har olika slags familjekonstellationer blivit vanligare. I församlingarna behöver vi gemensam kunskap om vilka omständigheter familjerna lever i och hur familjerna bemöts.

Familjen påverkar oss alla starkt. I familjen bygger vi grunden för barnens välbefinnande och sociala kompetens. Familjen utgör alltid grogrunden för det mänskliga livet och ingen familj är den andra lik.

En familjecentrerad församling

Församlingen skapar ett nätverk där familjerna kan vara till glädje och stöd för varandra, samtidigt som familjemedlemmarna får stärka sin egen tillväxt som människor och kristna. De församlingsanställda är utbildade experter som också kan hjälpa och stödja familjerna i svårigheter och kriser. Många av församlingens volontärer jobbar också med familjerna och stöder dem.

FAMILJEVÄN

VOLONTÄR INOM
PARRELATIONSARBETE

LEDARE FÖR LÄGER, KURSER
OCH KAMRATSTÖDSGRUPPER

SÖNDAGSSKOL-
LÄRARE

KLUBBMORMOR
OCH KLUBBMORFAR

FÖRSAMLINGSFADDER

Familjen är en naturlig plats att lära sig de grundläggande färdigheterna i att vara människa och kristen. Livets centrala frågor som tro, hopp, kärlek, förlåtelse, ansvar samt respekt och förtroende för andra levs ut i vardagen. Ibland lyckas vi, ibland inte. Att vara människa är att vara ofullkomlig och ständigt utvecklas. I församlingen får vi vara ofullkomliga och göra misstag. Kyrkans grundläggande budskap och grunden för vår tro är Guds nåd och kärlek.

Församlingen är också en andlig gemenskap, där vi tillsammans kan fundera på frågor i anslutning till tro och värderingar och få vägbild för andlig tillväxt. Som barn till vår himmelske Far ber vi honom om hjälp och välsignelse i livets olika skeden och frågor. Jesus gjorde barnet till den vuxnas förebild. I Guds ögon är vi alla värdefulla.

Vad menar vi då vi talar om familjen?

I samhället behöver man av administrativa och ekonomiska skäl definiera vem som hör till familjen. I sista hand är det ändå människan själv som avgör vem som hör till hennes familj. För någon kan familjen vara de vuxna syskonen, för en annan vännerna och för en tredje maken/maken. Familjerelationer mellan generationer och i nybildade familjer är också viktiga i människornas liv. Styvmammor, styvpappor, styvsyskon, barnbarn, mor- och farföräldrar och deras föräldrar utgör ofta en viktig del av en människas familjegemenskap.

I församlingen arbetar vi på att identifiera våra egna familjeideal och fundera över hur de påverkar vårt möte med familjerna. I en familjefokuserad församling förstår vi att varje familj är värdefull och att mångfald bland familjerna är en rikedom.

Tänk om...

- ... vi skulle fråga familjerna vad de önskar och behöver?
 - Söker de gemensamma aktiviteter och nätverk eller en plats för att leva ut sin andlighet tillsammans?
 - Behöver de hjälp med problem i vardagen eller mitt i en kris?
- ... vi skulle godkänna att människor själva definierar sin familj?
- ... församlingen skulle vara familjernas vardagsrum?
- ... församlingen skulle främja en jämlik och rättvis barndom?
- ... varje församling skulle vara barn- och familjevänlig ur familjernas perspektiv?
- ... varje mässa skulle vara en familjemässa så att föräldrar och barn kunde känna sig trygga och avslappnade där?
- ... församlingen skulle stöda familjerna både i småbarns- och tonårsföräldraskap?
- ... församlingen också skulle vara en plats för familjer med ungdomar?
- ... församlingen skulle erbjuda stöd i parförhållandet?
- ... församlingen skulle vara en trygg plats när livet gör ont?
- ... församlingen som familjegemenskap skulle vara en fin mötesplats för barnlösa och ensamstående?
- ... församlingen skulle möjliggöra möten över generationsgränserna?

EV.LUTH. KYRKAN I FINLAND[†]

ISBN 978-951-789-657-3 (PDF, tillgänglig)